

Društvene inovacije u marginalizovanim ruralnim područjima

Društvene inovacije: Praktični vodič

Objavljeno 2020, Brisel.

© Social Innovation in Marginalised Rural Areas (SIMRA). Sva prava zadržana. Svaka potpuna ili delimična reprodukcija mora navesti naslov i priznati SIMRA kao vlasnika autorskih prava.

Ovaj projekat je dobio sredstva od programa „Horizon 2020“ Evropske unije istraživački i inovativni program u skladu sa sporazumom o grantu Br. 677622

Sadržaj

Cilj ovog praktičnog vodiča / p1

Šta su društvene inovacije? Zašto su društvene inovacije važne u Vašoj zajednici? / p2

Vodič od sedam koraka za razvoj Vaše društvene inovacije / p4

- 1.** Početna faza / p5
- 2.** Sprovedite istraživanje i uključite zajednicu / p11
- 3.** Primena Vaše društvene inovacije: razvoj strategije/ plana / p14
- 4.** Pronalaženje početnih i održivih resursa / p16
- 5.** Monitoring: Napredovanje, proboj i zadržavanje kontrole / p18
- 6.** Organski rast Vaše društvene inovacije / p23
- 7.** Evaluacija, revitalizacija i obnova Vaše društvene inovacije / p25

Šta ste naučili? / p28

Šta je sledeće? / p28

Izvori informacija i iskustva / p29

Zapamtite... / p30

Zahvalnica / p32

Literatura / p32

Cilj ovog praktičnog vodiča

Da li ste bili svedoci društvene potrebe u svojoj zajednici i imali ideju – inovativno rešenje – da to rešite, ali niste znali odakle da počnete? Možda nemate rešenje, ali ste podstaknuti i inspirisani da radite sa onim članovima svoje zajednice koji su možda u stanju da to učine, a možde ste čak spremni i da ih vodite? Da li ste ikad bili inspirisani da osnujete socijalno preduzeće koje ukazuje na društvenu potrebu, ali ne možete da se pomerite sa mrtve tačke? Ako je na bilo koje od ovih pitanja Vaš odgovor „da“, onda je ovaj Praktični vodič prava stvar za Vas!

Cilj ovog praktičnog vodiča jeste da vam pruži osnovni pregled društvenih inovacija, da vam predoči ko se u njih upušta i zašto je važno ostvariti društvenu promenu u Vašoj zajednici.

Da bismo vam pomogli da razumete kako da reagujete na Vašu „potrebu za promenom“ predstavljamo vam brojne kratke studije slučaja i Inovativne Akcije iz raznih delova Evrope i mediteranskog regiona koji opisuju društvene inovacije na delu. Cilj predavljanja ovih slučajeva jeste da Vas, dok čitate naše opise a koji se tiču različitih lokalnih zajednica i ljudi u njima, koji su se udružili da reše društveni problem koji nije rešila vlast ili tržište, prebacimo iz faze „podstaknut(a) da promenim“ u fazu „spreman(na) da delujem“. Tako će vam biti predočena kreativnost, dinamička i životna snaga među članovima lokalne zajednice i volonterskim organizacijama koji finansiraju i stvaraju trajna i odgovarajuća rešenja za sprečavanje marginalizacije.

Šta su društvene inovacije? Zašto su društvene inovacije važne u Vašoj zajednici?

Da li ste jedni od onih koji sve više prepoznaju da se njihova lokalna zajednica muči da zadovolji određenu potrebu koja bi joj pomogla da se razvije i dalje napreduje, koju ne ispunjavaju lokalni organi vlasti ili druge vrste organizacija? Da li prepoznajete potrebu za novim pristupima za rešavanje najhitnijih društvenih izazova i poboljšanje dobrobiti Vaše zajednice i frustrirani ste nepostojanjem drugih mogućnosti za to? Da li imate sjajne ideje kako da se izborite sa ovim problemima, ali ne znate kako to da uradite, ili čak odakle da počnete? Ako se osećate ovako, onda će Vam ovaj praktični vodič pomoći da svoje ideje za društvene promene pretočite u stvarnost tako što ćete razvijati društvene inovacije. On će Vam pružiti osnovne informacije o drugim društvenim inovacijama i uputiti Vas kako da, korak po korak, razvijete i održite svoje.

Ali šta su zaista društvene inovacije? I čemu tolika pompa oko toga? I što je važnije, da li društveni inovatori uopšte znaju da se upuštaju baš u to? I kako im može biti pružena podrška prilikom obavljanja te važne uloge?

U suštini, društvene inovacije su novi i inovativni pristupi za ispunjenje društvenih potreba. Društvene inovacije počinju sa idejom (za rešavanje društvenih problema), koja se potom razvija u prototipe i pilot projekte i može prerasti u stabilnije inicijative, potencijalno se može proširiti i čak stvoriti sistemsku promenu, a da mnogi društveni inovatori to i ne primete.

Niste sami! Drugi ljudi i zajednice širom Evrope i mediteranskog regiona sućavaju se sa sličnim izazovima.

→ Ovaj praktični vodič je relevantan, jer ukazuje na to da se putem društvenih inovacija mogu rešiti brojni problemi kao što su: nezaposlenost (mladih), siromaštvo, nejednakost, migracije/integracija izbeglica, diskriminacija na osnovu starosti, isključenje društveno marginalizovanih grupa iz društva, urbanizacija i poljoprivredni procesi, klimatske promene, demografske promene, i potreba za zaštitom i pospešivanjem ruralnog, priobalnog i morskog ekosistema. Sve su ovo izazovi sa kojima se suočavaju vlasti i lokalne zajednice širom Evrope i mediteranskog regiona. Marginalizacija se može razumeti kao ekonomska, društvena i politička (Polman et al., 2017) i ona ne obuhvata samo fizički prostor u kome ljudi žive, već uključuje i njihov društveni i emotivni život.

U okviru projekta SIMRA istražene su pojedine studije slučajeva i razvijene inovativne akcije u kojima su se tradicionalni pristupi rešavanju lokalnih problema pokazali neadekvatnim, te se stoga pristupilo društvenim inovacijama kao načinu rešavanja ovih problema. Neki od ovih slučajeva pominju se više puta u ovom izveštaju budući da su oni inspirativni primeri toga kako lokalna zajednica može da se udruži i osmisli inovativna rešenja.

Za potrebe projekta SIMRA društvene inovacije se definišu kao:

Izgradnja novih i promena postojećih društvenih praksi, a kao odgovor na društvene izazove, koja za rezultat ima poboljšanje društvene dobrobiti, i uključuje angažman aktera građanskog društva. (Polman et al., 2017)

U okviru HORIZON 2020 programa, Evropska komisija je definisala „Inovativne Akcije“ („Innovation Action“) kao „demonstracij ili skup pilot aktivnosti čiji je cilj da istraži tehničku izvodljivost novih i poboljšanih saznanja o društvenim inovacijama – kada su u pitanju procesi, povezana tehnologija, proizvodi ili usluge – u okruženju za koje se očekuje da uskoro postane operativno unutar marginalizovanih ruralnih područja“ (Evropska komisija, 2014).

Neke Inovativne Akcije se oslanjaju se na Lokalne Akcione Grupe (LAG-ovi), zavisno od njihove stručne oblasti (na primer, lokalne akcione grupe fokusiraju se više na ruralni razvoj nego na primarnu proizvodnju) i njihove zainteresovanosti za temu. Uglavnom, lokalne akcione grupe postaju ključni činioци koji pružaju kontakte, razumeju lokalne probleme i identifikuju protivrečnosti. Druge platforme sa više aktera mogu biti korisne u okviru Inovativnih Akcija kao što su na primer programi organizacije Ujedinjenih Nacija za Obrazovanje, Nauku i Kulturu (UNESCO), Rezervat biosfere i Uzorne šume (UNESCO Biosphere reserves and Model Forests).

Vodič od sedam koraka za razvoj Vaše društvene inovacije

Ispod ćete naći prikaz razvoja društvenih inovacija u sedam koraka. Ovi koraci će vam omogućiti da povećate svoju uključenost u društvenim inovacijama. Redosled preuzimanja ovih koraka može biti drugačiji u zavisnosti od stepena koji je Vaša društvena inovacija dostigla, kao i nivoa znanja u regionu i podrške planu ekonomskog razvoja Vaše društvene inovacije i njenoj politici. Možda ste već preduzeli neke od ovih koraka. Dakle, možete početi od koraka koji se može primeniti na Vaš slučaj.

U ovom vodiču koristićemo primer društvene inovacije iz Ujedinjenog Kraljevstva pod nazivom The Growing Club („Razvojni klub“) kako bi korak po korak ilustrovali proces uspostavljanja i upravljanja društvenom inovacijom. Tome će biti dodati drugi primeri društvenih inovacija iz SIMRA projekta širom Evrope i mediteranskog regiona.

1.

Početna faza

Koji problem u Vašem okruženju Vas pokreće da pronadete novi način da se izborite sa tim izazovom? Šta Vas motiviše da nešto preduzmete? Koje prilike koje primećujete čine da želite da kolektivno nešto preduzmete?

Kako ovo uraditi u praksi?

Identifikujte problem u svojoj lokalnoj zajednici, razmislite o svojoj motivaciji i radite na tome. Biti strastveno posvećen nekoj misiji može činiti da se osećate punim energije, ali emotivno vezivanje za takav rad može uzeti svoj danak i narušiti Vašu dobrobit. Jedan način da umanjite negativan uticaj na Vašu dobrobit jeste da se udružite sa drugim ljudima i osmislite način kako da sarađujete na sličnoj ideji.

The Growing Club

Obučavanje društveno ugroženih žena za razvijanje uspešnih inicijativa za osnivanje malih preduzeća

The Growing Club je društvena inovacija koju je osnovala jedna žena zajedno sa timom direktora koje je sve više frustrirao nedostatak adekvatnih prilika za zapošljavanje žena iz socijalno ugroženih sredina širom okruga Lankašir i Kambrija na severozapadu Engleske u Ujedinjenom Kraljevstvu. Životne okolnosti kao što su obavljanje slabo plaćenog posla, oslanjanje na socijalna davanja zarad preživljavanja, borba sa invalidnošću ili obavljanje dužnosti primarne nege člana porodice sa invaliditetom, ili oporavak od nasilja u porodici, obeležile su njihovu borbu za nalaženje odgovarajućeg zaposlenja. Sredstva koja organizacija ima na raspolaganju za svoje aktivnosti

kombinacija su veoma male sume koju izdvaja lokalno veće, grantova, podrške privatnih preduzeća, nešto prihoda od prodaje i samoulaganje. Za finansiranje pilot projekta The Sowing Club („Uzgojni klub“), koji je vođen u projektnom ciklusu 2017/18, koristili su sredstva iz prvog dobijenog granta „Awards for All“ („Nagrade za sve“) koji dodeljuje Nacionalna lutrija Ujedinjenog Kraljevstva. Uspeh koji im je ta prijava donela omogućio je, i podstakao ih, da se uspešno prijave za više grantova, a nedavno su potpisali i ugovor.

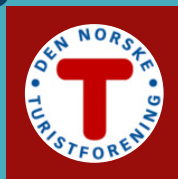
Društvena inovacija The Growing Club osmislila je „finansiranje“ programa koji ženama nude obuku iz oblasti poslovanja i marketinških veština kako bi istražile, razvile i unapredile svoje inicijative za osnivanje malih preduzeća. Na taj način žene mogu ponovo da preuzmu aktivnu ulogu u lokalnoj privredi i umanje svoju zavisnost od državne socijalne pomoći. To pospesuje lokalnu privredu i njihovo samopoštovanje, a potom njihovu i dobrobit njihove porodice. Takođe, on potpomaže društvenu (re)integraciju ranjivih žena i njihovih porodica. Na primer, ova inicijativa pružila je podršku ženama izbeglicama nedavno pristiglim u okrug Lankašir čije su mogućnosti zapošljavanja ograničene.

Za više informacija pogledajte Inovativnu Akciju na veb sajtu <https://bit.ly/3bqSh83> ili pogledajte video (QR code).

Nadite mentora

Nadite mentora, uticajnu osobu ili pobornika sličnog vama i Vašoj grupi, koji je ostvario uporedive društvene inovacije u Vašem regionu ili negde drugde. Učite iz njihovih primera, uspeha i grešaka, i obratite im se za podršku ako i kada se suočite s preprekama tokom Vašeg bavljenja društvenim inovacijama.

Uloga Norveškog treking udruženja u integraciji izbeglica putem treking aktivnosti u saradnji sa lokalnim zajednicama

Norveško treking udruženje (DNT) je najveća organizacija za promociju života na otvorenom u Norveškoj, sa više od

+300,000
članova

57 lokalnih organizacija širom zemlje

DNT je vrhunski primer strukture stvorene društvenom inovacijom i vođene volonterskim uključivanjem građanskog društva. Udruženje ima dugu tradiciju omogućavanja pristupačnog i priuštivog života na otvorenom za sve građane koristeći lokalne inicijative s pristupom odozdo prema gore koje se, kada se pokazuju uspešnim, šire na lokalne organizacije.

Radionica partnera uključenih u Inovativnu Akciju, a diskusiju je vodila Hava, rukovodilac inkluzije i različitosti u DNT-u Dramenu.

Jedna od ovih lokalnih organizacija nalazi se u Gudbrandsdalenu, području koje pored udaljenosti, lošeg tržišta rada i visokih troškova socijalne pomoći karakteriše i starenje i smanjenje broja stanovnika. Imigracija pruža dragocene resurse za suzbijanje negativnih efekata ovih demografskih trendova. Istovremeno opštinske vlasti nemaju potrebne resurse, a takođe, ni znanja ni sposobnosti, da omoguće inkluziju izbeglica. Opštinske službe za zbrinjavanje izbeglica kao i lokalna organizacija DNT-a u Gudbrandsdalenu želeli su da sarađuju i omoguće kontakt između lokalnog stanovništva i izbeglica organizovanjem zajedničkih planinarenja, putovanja i šetnji. To je već uspešno odradila lokalna organizacija DNT-a u urbanoj sredini, u gradu Dramenu, pa je lokalna organizacija DNT-a u Gudbrandsdalenu želela da ovu inicijativu prilagodi svom lokalnom kontekstu.

Da bi postigli ove ciljeve bio im je potreban mentor koji bi mogao da im pomogne da razviju i prilagode tu društvenu inovaciju svom lokalnom kontekstu. Hava, nekadašnji turistički vodič i lider lokalne inicijative u Dramenu, a sada rukovodilac za inkluziju i različitosti u lokalnoj organizaciji DNT-a u Dramenu, radila je kao stručni savetnik u procesu osmišljavanja i implementiranja ove Inovativne Akcije. Učestvovala je u prvobitnim radionicama sa lokalnim zainteresovanim stranama, održavala kontakt sa istraživačima i rukovodiocem lokalne organizacije DNT-a u Gudbrandsdalenu i vodila čitav proces kada je to bilo potrebno. To je omogućilo ovoj lokalnoj organizaciji DNT-a da sa stručnjakom razmotri pitanja u vezi s procesom, strategijama i prilagođavanjem originalne inicijative svom lokalnom kontekstu.

Za više informacija pogledajte Inovativnu Akciju na veb sajtu <https://bit.ly/37iyhRD> ili pogledajte video (QR code).

Sparte društvene inovacije i preduzetništvo mladih

Sparte je inicijativa za obuku iz oblasti mekog koučinga koju je razvila Lokalna akciona grupa Preapi e Dolomiti sa Univerziteta u Padovi i Etifor, spin-off kompanija Univerziteta u Padovi. Ova inicijativa pruža prilike start-up kompanijama u sektorima koji primenjuju društvene inovacije u lokalnim ruralnim područjima.

Budući da je to bila nova inicijativa, ona je za cilj imala da u periodu od šest meseci dopre do mladih iz različitih lokalnih zajednica uz pomoć radionica za obuku sa aktivnim učešćem, poseta lokalnim područjima i ruralnog hakatona na kome su predstavljane ideje. Na radionicama i hakatonu učestvovali su stručnjaci i mentori, a izabrana start-up kompanija dobila je i prateći meki koučing. Tokom celog procesa ključne figure iz lokalnih udruženja i društvenih zadruga podržale su širenje ove inicijative i angažovanje mladih.

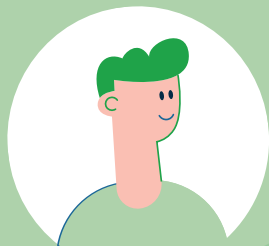

Fotografija događaja u vezi sa ruralnim hakatomom u gradu Feltre u Italiji (Izvor slike: Kejti Burlando)

Za više informacija pogledajte Inovativnu Akciju na veb sajtu <https://bit.ly/38fzOJB> ili pogledajte video (QR code).

Dobrobit: Povratite energiju i napunite baterije!

Kako ćete Vaš tim i Vi raspolagati vremenom? Da li je ta društvena inovacija poduhvat koji zahteva puno radno vreme? Ili je dovoljno pola radnog vremena? Kako ćete zaraditi novac da održite društvenu inovaciju, a istovremeno zarađivati i za život?

4.

Rasporedite svoje vreme i zadatke kako biste održali društvenu inovaciju na pravom putu i pobrinuli se za kritične faze

3.

Razmislite o tome kako da organizujete svoje vreme kao grupa, tj. da li volontirate dok istovremeno radite posao sa punim radnim vremenom? Ko će raditi kojim danima? Da li ćete raditi vikendima? Koja su očekivanja Vaše porodice?

1.

Oformite čvrst tim kome verujete

2.

Podelite administrativne zadatke među članovima tima

Nacionalni forum za socijalnu poljoprivredu (FNAS)

Nacionalni forum za socijalnu poljoprivredu u Italiji želeo je da okupi ljude drugačijih perspektiva, okolnosti i profesija, kao na primer, farmere, nastavnike, psihologe i doktore. Takvi programi deluju uobičajeno ove 2020. godine, ali kasnih 80-ih i ranih 90-ih to je predstavljalo inovaciju u Italiji.

Forum Nazionale
Agricoltura Sociale

Za više informacija pogledajte Inovativnu Akciju na veb sajtu
<https://bit.ly/38hWZmO>

VàZapp'

Italijanska ruralna mreža VàZapp osmislila je i predložila inovativni model okupljanja mladih u zajednici pod nazivom „contadinner“. Ta reč je nastala od italijanske reči „contadino“ što znači farmer i engleske reči „dinner“ što znači večera. Contadinner predstavlja motivaciono iskustvo koje vodi kolektivnom odlučivanju, povećanju nivoa poverenja među učesnicima i pokretanju nove saradnje. Ovakva okupljanja služe se prijateljskom atmosferom večere u kojoj mladi mogu da podele svoja iskustva i nove ideje za svoj lični razvoj.

contadino

Za više informacija pogledajte Inovativnu Akciju na veb sajtu <https://bit.ly/2ULNHey>

Saznajte šta Vaša društvena inovacija znači i šta podrazumeva, a zatim sa posvećenim timom iz Vaše lokalne zajednice sklopite te različite delove. Unapredite aktivnosti koje bi mogle da budu deo Vaše društvene inovacije tako što ćete koristiti saznanja iz prve ruke. Potom napravite pametni strateški plan društvene inovacije koji će biti osnov pilot studije. Za više detalja pogledajte naredna poglavlja.

2.

Sprovedite istraživanje i uključite zajednicu

Zašto je najbolji pristup za rešavanje problema i zadovoljenja potreba koje ste identifikovali uključivanje građanskog društva, bez obzira na to da li to radi samostalno ili u saradnji sa drugim akterima (iz javnog ili privatnog sektora, ili sa partnerskom organizacijom)? Da li se sa ovim pristupom slažu i drugi članovi lokalne zajednice? Da li Vam je potreban pravni oblik? Koji različiti pravni oblici postoje u Vašem regionu ili državi? Koji je pravi izbor za Vas?

Izradite konceptualnu mapu

Izradom konceptualne mape možete utvrditi da li je društvena inovacija najbolji pristup zadovoljenju potreba koje ste identifikovali. To će Vam pomoći da uvidite koji razni socijalni, ekonomski, politički faktori, kao i faktori životne sredine, mogu uticati na Vašu društvenu inovaciju, kao i da ih izložite jasno i koherentno. Uzmite veliki list papira i nekoliko flomastera i na sredini papira zapišite ideju i dodajte razne trendove, razvoje događaja i neizvesnosti koji mogu uticati na Vašu ideju.

Radionica SIMRA projekta „Inovativne Akcije – naučne lekcije“, septembar 2019
(Izvor slike: Sofi Alkhaled)

→ Na ovaj način dobićete pregled raznih uticaja i trendova koji bi mogli da utiču na Vašu društvenu inovaciju.

Za više informacija pogledajte Inovativnu Akciju na veb sajtu <https://bit.ly/393BGpj> ili pogledajte video (QR code).

Dve društvene inovacije u okrugu Lankašir – The Growing Club i Sewing Café („Kafić za šivenje“) – udružile su se da podele ideje o tome kako da povežu svoje društvene inovacije sa promenom politike kako bi podržali integraciju društveno ugroženih grupa (The Growing Club se fokusirao na žene, a The Sewing Café na izbeglice i tražioce azila).

Da li Vaša lokalna zajednica deli Vašu viziju?

Imate sjajnu ideju – tako mislite Vaša grupa i Vi – ali šta misle ostali članovi Vaše lokalne zajednice? Podelite Vaše ideje na neformalan način s Vašom porodicom, prijateljima i lokalnim udruženjima. Ili organizujte okupljanje lokalne zajednice da biste procenili njihove potrebe i njihovu zainteresovanost za Vašu inovaciju. Ovakav pristup može osigurati da projekat funkcioniše na osnovnom nivou i tako lokalnoj zajednici donese efikasnije rezultate. Time, takođe, možete izbeći nametanja i uticaje sa strane na problem koji želite da rešite.

Od ključne važnosti za razvoj i uspeh inovacije The Growing Club bilo je to što smo stalno imali povratnu informaciju od učesnika što je direktno uticalo na naš način donošenja odluka. Dok i dalje održavamo naš primarni fokus, naš rad stalno evoluira kako bi rešili probleme na koje nam žene ukazuju. Mnoge žene ostaju aktivne u našoj organizaciji i pomažu nam da dalje razvijamo naše ideje tako što postaju direktori, vršnjački edukatori i volonteri.

Osnivač inovacije The Growing Club

Radionica o korišćenju društvenih mreža za promovisanje preduzeća učesnika u marginalizovanim ruralnim područjima širom Lankašira i Kambrije. (Izvor slike: Sofi Alkhaled)

Koga želite da uključite?

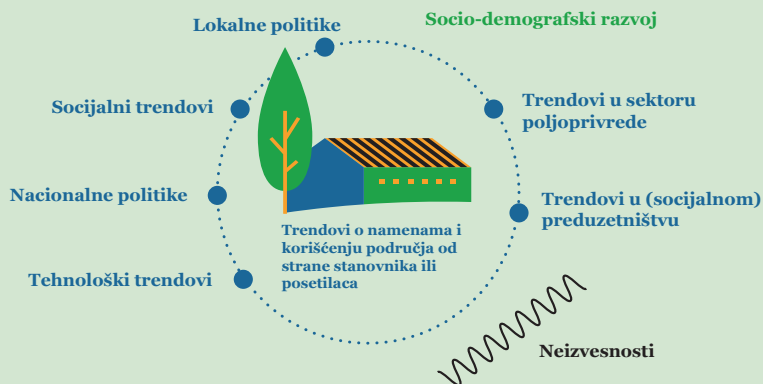
Primeri iz SIMRA projekta korišćeni u ovom vodiču pokazuju da je moguće uključivanje više različitih zainteresovanih aktera. Nakon prvog ponavljanja koristeći konceptualnu mapu, sarađujte s relevantnim akterima u cilju upotpunjavanja slike. Zajedno ćete moći da identifikujete prilike i rizike i da odlučite kako želite da im pristupite.

Potrebno je da procenite da li Vaš pristup društvenim inovacijama može da doprinese promenama u Vašem području. Korišćenje konceptualne mape za razjašnjenje Vaše vizije budućnosti obezbediće Vama i Vašem timu bolju polaznu tačku. Razmislite kako bi Vaše područje izgledalo za pet godina. Ako bi se snimao film o Vašem području, šta bi gledalac video? Ako bi se u novinama ili na društvenim mrežama pojavio članak o Vašem području, šta bi pisalo u njemu? Zatim koristite te zamisli u proceni da li Vaša društvena inovacija ide u dobrom pravcu i odredite ulogu Vaše društvene inovacije u njima. Zapišite viziju koristeći oko pet ključnih reči.

Na kraju izradite preliminarnu Izjavu o misiji zajedničkih vrednosti uzimajući u obzir napomene ostalih aktera i zajednice. Ona će postati vodič Vašim društvenim inovacijama i može uvek da se prilagodi u slučaju promene uslova i potreba.

Vežba: Izradite konceptualnu mapu!

Navedite svoju društvenu inovaciju u sredini i dodajte različite trendove, razvoje i neizvesnosti. Na taj način ćete sastaviti pregled različitih uticaja koje deluju na Vaše područje.

Adaptirano iz Sibbet, D. (2010) Visual Meetings

3.

Primena Vaše društvene inovacije: razvoj strategije/plana

S kakvim izazovima ćete se suočiti pre nego što zvanično primenite svoju društvenu inovaciju? Šta će Vam pomoći u rešavanju tih izazova? Da li je potrebno da osnujete pravno lice? Koji različiti pravni oblici postoje u Vašoj zemlji i koji bi bio pravi ili odgovarajuć za Vas? Koja će biti Vaša strategija?

Odgovori na ta pitanja zavise od faze u kojoj se Vaša društvena inovacija nalazi. Pogledajte primere društvenih inovacija drugih grupa (pogledajte Drugi izvori informacija). Razmislite o rezultatima prethodnih istraživanja i o načinu sprovođenja sledećih koraka ove faze. Razmislite i o tome kako biste mogli da prevaziđete institucionalne prepreke (npr. dozvola za planiranje, prenos sredstava, „blokada“ ustaljenih institucija koje se eventualno boje da će ih Vaša inovacija nadmašiti).

Dosad ste

- ➔ Okupili grupu ljudi koje zanimaju isti društveni problemi čijem rešavanju društvena inovacija može da doprinese
- ➔ Identifikovali izazove i unapredili razumevanje (dobra je praksa ugledati se na druge i podeliti utiske sa drugim ljudima)
- ➔ Izgradili konsenzus o načinu pristupa

Sada je vreme za

- ➔ Ozvaničenje tima i odlučivanje o pravnom obliku (ukoliko je potrebno)
- ➔ Razvoj strategije za sledeći korak

Sledeći korak je da

- ➔ Pronađete izvore finansiranja, na primer uz grupno finansiranje (crowdfunding) ili korišćenje bespovratnih sredstava. Potraga za izvorima finansiranja će zahtevati mnogo vremena. Ako je jedan tender neuspešan, tražite druge mogućnosti (korak 4).

U slučaju organizacije The Growing Club, osnivač je saradivao s mnogo žena koje su vodile mala preduzeća i koje su se konstantno suočavale sa istim problemima, dobijajući malo ili nimalo podrške iz javnog sektora. Tim organizacije The Growing Club je organizovao događaj za neke od tih žena na kom su razmatrane vrste problema koji su se pojavili, kako bi se ženama pomoglo da shvate kako ih društvena inovacija može ojačati. Ubrzo posle, prva grupa se upisala u pilot program koji je pokrenut 2016. godine. Osnivač izjavljuje:

Kada smo popunili i drugi kurs, odlučili smo da pokrenemo proces osnivanja legalno priznatog preduzeća od opšteg društvenog značaja koje će nam omogućiti trgovanje i prijave na pozive za dodelu bespovratnih sredstava. Uprkos tome što nismo pridobili podršku šire mase, rasli smo na strateški i organski način na osnovu identifikovanih potreba nakon prvog primanja bespovratnih sredstava.

Projekat Al-Amal

Drugi primer je društvenainovacija vođena od strane zajednice (community-led innovation) je „The Al-Amal Project“ u Aberdinširu, Ujedinjeno Kraljevstvo.

U septembru 2015. godine, sirijske izbeglice i lokalni volonteri su predložili referentima za preseljenje Lokalnog saveta u Aberdinširu, UK, implementaciju projekta „Al-Amal“ (što znači „nada“) preko kog bi „Novi Škoti“ mogli da kuvaju i prodaju hranu u saradnji s lokalnom zajednicom. Dobili su javna sredstva za finansiranje projekta. Prihodi iz prodaje hrane sakupljaju se u „loncu integracije“ i koriste se

za organizovana putovanja za nove Škote i lokalne volontere na mesta u i u okolini Aberdinšira i Škotske koja im je novi dom.

Za više informacija pogledajte
Inovativnu Akciju
<https://bit.ly/2UE6rNh>

4.

Pronalaženje početnih i održivih resursa

Formirali ste svoju grupu, svoju ideju za društvenu inovaciju i svoju strategiju za njeno postizanje. Kako ćete je sad realizovati? Kako ćete je pratiti?

A. Za početak se prijavite na pozive za dodelu malih iznosa bespovratnih sredstava

Za početak se prijavite na pozive za dodelu malih iznosa bespovratnih sredstava. Za ovaj resurs morate prvo da sprovedete istraživanje tržišta da biste dokazali da je ideja za društvenu inovaciju poželjna i potrebna. U Ujedinjenom Kraljevstvu, na primer, početna finansiranja za pokretanje društvenih inovacija i razvoj zajednice često se dobijaju iz fonda National Lottery Community Fund. Moguće je dobiti finansiranje do 10.000 dolara s mogućnošću prijave za buduća dodatna finansiranja u slučaju uspešnog pilot projekta.

B. Sprovođenje pilot projekta

Ako je moguće, sprovedite pilot projekat. Međutim, pre nego što sprovedite takav pilot projekat, odlučite šta želite da posmatrate, kako ćete to meriti i kako ćete to posmatranje koristiti da biste svom finansijeru i drugim potencijalnim finansijerima dokazali uspeh svog pilot projekta. Počnite što ranije s prikupljanjem tih podataka! (Pogledajte korak 5 za sve informacije o kontinuiranom i iterativnom procesu praćenja).

C. Socijalne veze i veštine ljudi

Potrebni resursi su finansijska sredstva, vreme, znanje i socijalna kompetencija. Razmislite o socijalnim vezama i veštinama ljudi u Vašoj grupi i široj zajednici. Kako možete da ih poboljšate i unapredite pre nego što angažujete eksterne radnike uz dodatne troškove?

The Growing Club je prvih 10.000 dolara primio kao bespovratno sredstvo iz fonda „Awards for All“, koji je deo nagrade Nacionalne lutrije UK. Međutim, osnivač i tim nisu posedovali sve potrebne veštine ili vreme za prijavu na konkurs za takvu nagradu. Tendersku dokumentaciju je pripremila grupa studenata preduzetništva s lokalnog univerziteta (Univerzitet u Kambriji) koji su se prihvatili projekta organizacije The Growing Club preko događaja za umrežavanje. Prijavili su se na nekoliko konkursa za dodelu bespovratnih sredstava i bili su izabrani za jedan od njih, što im je omogućilo pokretanje društvene inovacije.

Grupna fotografija svih pobednika, Mar González je osvojila nagradu kao predsednica udruženja (Izvor slike: Asociación Entre Todos)

Integra Todos

Integra Todos je inkluzivna kompanija koja je počela s radom u Sjeri del Segura u Španiji 2013. godine, a čiji je cilj unapređenje lokalnog razvoja. Kompanija je pokrenula proizvodne aktivnosti uporedo sa obukom ljudi s rizikom socijalnog isključivanja u cilju razvoja njihovih opštih socijalnih i radnih sposobnosti. Projekat je razvilo i pokrenulo lokalno udruženje Entre Todos uz savetovanje i saradnju s drugim akterima u okolini (udruženja, preduzeća, nevladine organizacije i Lokalna akciona grupa).

Početno finansiranje je obezbedila lokalna akciona grupa Sjera del Segura. Lokalni Savet Elče de la Sjera je obezbedio besplatni prostor. 2015. godine osnivač se prijavio za program nacionalnih nagrada koje dodeljuje jedna od najvećih banaka u Španiji, La Caixa. Prijava je morala da bude formalno planirana i dobro strukturirana. U 2016. godini bili su uspešni i dobili bespovratna sredstva nagrade La Caixa banke.

Za više informacija pogledajte Inovativnu Akciju <https://bit.ly/3117kG2>

5.

Monitoring: Napredovanje, proboj i zadržavanje kontrole

Sad kada ste počeli da primenjujete svoju ideju za društvenu inovaciju, kako ćete pratiti njenu realizaciju? Koje su vrste izazova s kojima ćete se suočiti u fazi razrade i implementacije?

A. Odredite „zapisivača“

Protokolirajte i navedite datume na putu razvoja društvene inovacije. To će biti deo portfolija za sledeću prijavu na tender za finansiranje. Moraćete da balansirate između različitih skupova zadataka i da se suočite s novim izazovima. Zato obavezno zapišite što više možete. U međuvremenu snimajte, slikajte i skupljajte izjave onih koji su imali koristi od društvene inovacije. Odredite „zapisivača“, koji će zapisivati sve događaje, male i velike (pored izrade protokola tokom sastanaka) na Vašem putu.

Vodite računa o informacijama kao što su imena i kontakt podaci (obezbedite potrebnu saglasnost), broj učesnika, izrađeni poster, pozivnice i flajeri, kao i pisane ili usmene povratne informacije iz publike i komunikacije sa zajednicom preko društvenih mreža. Takvim stvarima treba vremena, ali je vredno toga, jer ćete tako moći da vidite rezultate i uticaje Vaših aktivnosti!

B. Monitoring i evaluacija

Monitoring i evaluacija Vaše društvene inovacije su neizostavni da biste znali šta radite, dokle ste stigli u odnosu na početnu misiju i cilj i šta bi trebalo da Vam bude sledeći korak. Povratne informacije treba tražiti od ljudi koji koriste i imaju prednosti od društvene inovacije, kao što je zajednica i lokalne zainteresovane strane. Takođe bi trebalo identifikovati uticaje (npr. na okolinu i društvo).

C. Održavajte konstantnu uključenost zajednice

Održavajte konstantnu uključenost zajednice putem redovnog traženja formalnih i neformalnih povratnih informacija. Vodite računa o tome da se bavite i uobičajenim izazovima koji proizilaze iz realizacije društvene inovacije. Neki od njih su:

- Zamor rukovodioca, planiranje kontinuiteta ključnih ljudskih resursa
- Obezbeđivanje toka prihoda za održavanje pokretačke snage
- Fluktuacija lokalne podrške i resursa
- Fokusiranje na glavni cilj
- Kontinuirano poboljšanje usluga.

Budite svesni da rad na društvenoj inovaciji može da izazove emocije kod ljudi i da uzrokuje burnout sindrom. U cilju obezbeđivanja kontrole nivoa stresa u Vašem glavnom timu mogli biste, na primer, da uključite porodice članova tima.

D. Izaberite dobar tim pristalica

Izaberite dobar tim pristalica koji mogu da postanu direktori kako Vi napredujete. Treba s jasnom namerom odabrati preduzimljive osobe koje su posvećene projektu i njegovim mogućim uticajima na društvo. Nemojte im samo davati povratne informacije, nego obezbedite i da su konstantno uključeni i deo procene koraka ka uspehu i održivosti društvene inovacije.

Empenta Artieda

Empenta Artieda predstavlja participatorni projekat koji se bavi depopulacijom udaljenog ruralnog područja u Aragonu, Španija, koji je pokrenut 2016. godine. Radi se o projektu sa strukturom od 4 nivoa sastavljenu od stanovnika Artijede. Uključeni su:

- centralna grupa koja je koordinisala i sprovodila odluke
- tehnički tim koji se prvenstveno sastoji od mladih stanovnika Artijede (tri od četiri člana).
- grupa za nadgledanje koju čine predsednici zajednica iz regiona, zastupnici različitih institucija, tehničko osoblje
- drugi relevantni akteri iz područja. Oni su učestvovali u dinamici koju je uspostavila centralna grupa koja predlaže opšte oblasti rada u okviru sastanaka i tematskih radionica.

Projekat je postao kolektivni mehanizam učenja za one koji žive u selu. Sastanci u okviru projekta Empenta Artieda obezbeđuju zvanični forum za učešće u okviru koga se učesnici na slobodan način bave problemima koji utiču na lokalni razvoj. Centralna grupa se sastaje svake nedelje, uz dodatno učešće mladih osoba s preduzetničkim inicijativama i opštinskog veća. Sastanci predstavljaju platformu za koordinaciju procesa društvene inovacije i svi stanovnici mogu da učestvuju.

Za više informacija pogledajte
Inovativnu Akciju
<https://bit.ly/37gFHF2>

***U redu...dakle, sada ste krenuli...
obezbedili ste finansiranje i spremni
ste za radne pobeđe. Kako možete da
održite fokus na glavnom cilju i da
obezbedite konstantno poboljšanje
usluga?***

E. Imati dobrog knjigovođu

Kako se Vaša društvena inovacija bude razvijala ili smanjivala, pa opet razvijala, možda ćete primetiti da svoje vreme konstantno trošite na prikupljanje sredstava i pribavljanje malih iznosa finansiranja, što sve mora biti obrađeno u izveštajima. U kombinaciji sa svim drugim stresovima, možda ćete početi da gubite iz vida obaveze koje su povezane sa različitim izvorima finansiranja. Osim toga, u izveštaju za finansijere ćete morati da dokažete kako ste upravljali resursima da biste pokazali svoju pouzdanost i organizovanost. Tek onda ćete moći da se prijavite za dodatno finansiranje. Zato je kod rastuće društvene inovacije neizostavno imati dobrog knjigovođu koji je član tima direktora (ili eksternog knjigovođu) čiji je zadatak da vodi računa o finansijama i finansiranju.

F. Nađite stručnjaka za marketing i obezbedite vidljivost!

Ukoliko želite da Vaša društvena inovacija raste, dobar marketing će biti odlučujući za prikupljanje sredstava. Odvojite vreme za odnose s javnošću i marketing kao delove strateškog plana razvoja za Vašu društvenu inovaciju. Može će Vam, na primer, biti potreban neko posvećen marketingu, ko bi takođe mogao da ispuni ulogu referenta za društvene mreže. Društvene mreže su alat kojim možete da pokažete svoju transparentnost finansijerima i Vašoj zajednici, ako preko njih objavite dokaze za razvoj Vaše društvene inovacije. Naročito je važno za marginalizovana ruralna područja da budu vidljiva, jer su ljudima u urbanim područjima i finansijerima često nepoznati udaljeni regioni i njihove potrebe.

→ The Growing Club je otpočeo rad sa 3 direktora uključena u dnevno poslovanje, koji su bili neizostavni za osnivanje preduzeća od opšteg društvenog značaja, dva instruktora i jednim administratorom. Ubrzo su ustanovili da je potreban jači tim direktora. Namenski su tražili i pozvali žene. Tako se priključila žena s iskustvom u Odeljenju za rad i penzije Vlade Ujedinjenog Kraljevstva. Takođe su se priključile dve žene koje su prethodno učestvovala u početnom programu Sowing Club-a, a od kojih je jedna knjigovođa, a druga uspešna poslovna žena i preduzetnik. Osnivač objašnjava

Naš godišnji sastanak je otvorenog tipa, pa pozivamo ljude za koje bismo voleli da podrže naš rad, uključujući izabrane članove. Mnoge žene koje su bivše polaznice naših kurseva ostaju aktivno uključene, na primer pomažu oko odnosa s javnošću i marketinga i pišu prijave na tendere za finansiranje. Kao bivši primaoci naših usluga, one su dobre zagovornice naših aktivnosti. To je značajno doprinelo velikom i organskom rastu naše društvene inovacije pomoću njene sopstvene zajednice...naš sledeći korak je da stvorimo jasniji sistem uključivanja zainteresovanih strana.

Podrška organizacijama proizvođača mlečnih proizvoda pomoću programa javno-privatnog partnerstva – Tunis (FAOSNE)

Koncept organizacija proizvođača je inovativna ideja u tuniskom kontekstu. On uključuje proces inovativnog zalaganja zainteresovanih strana različitih nivoa putem participatornog pristupa. U tom slučaju, FAO (Organizacija Ujedinjenih nacija za hranu i poljoprivredu) je imao ulogu katalizatora za obezbeđivanje implementacije programa za održivo javno-privatno partnerstvo u oblasti mlečnih proizvoda. FAO program tehničke saradnje je podržao implementaciju u okviru Tuniske stočarske strategije (Tunisian Livestock Strategy). Ovo partnerstvo je vodilo do stabilnog i održivog rasta društvene inovacije.

FAO/ Subregionalna kancelarija za Severnu Afriku

FAO/ Subregionalna kancelarija za Severnu Afriku
<https://bit.ly/2Sx2KGz>

6.

Organski rast Vaše društvene inovacije

Vašu društvenu inovaciju vodi zajednica. Za razliku od preduzeća, ne morate da postavljate ciljeve koji se moraju postići da bi se „zaradilo“ i „otišlo kući“. Umesto toga, cilj Vam je organski rast. Izradite petogodišnji plan koji je fleksibilan, promenljiv i prilagodljiv da biste odgovorili na potrebe zajednice, povratne informacije, praćenje i procene i uslove lokalne ekonomije. Međutim, da biste ostali na pravom putu, vratite se par koraka unazad i ponovo pogledajte Izjavu o misiji zajedničkih vrednosti koju su sastavili inovativni akteri i zajednica. Vraćanje toj izjavi je koristan način da se bavite nesporazumima do kojih će neizostavno doći u grupi kako biste sprečili značajno odstupanje od početne ideje i izjave o misiji.

Kako The Growing Club raste, zadržavamo svest o svojim vrednostima i ciljevima i dok naši ciljevi mogu da rastu, naše vrednosti su referentne tačke koje nam omogućavaju da proverimo da li donosimo prave odluke, na primer u odnosu na troškove i u vezi s frustracijama koje osećamo. Sada smo svoje vrednosti okačili na zid da bi nam u svako doba bile pred očima. To je naročito važno kada se novi članovi pridruže timu i kako bi novi polaznici razumeli našu viziju. To vodi do zajedničkog vlasništva nad radom.

Growing Club vrednosti

- The Growing Club veruje u moć učenja, obuke i razvoja veština, od žena za žene
- The Growing Club veruje u stvaranje zajednice međusobne podrške, odgovornosti i saradnje
- The Growing Club veruje u etički pristup održivoj praksi poslovanja čija je osnova iskrenost, integritet i stručnost

- U organizaciji The Growing Club vlada poštovanje prema sebi i drugima jer svi životi i snovi su značajni
- The Growing Club je smela inicijativa iz naroda koja je otvorena za nove ideje i odgovorna prema zajednici.

VALAB (Unapređenje vrednosti integrisanog ekosistema agrobiodiverziteta šume Guadalupe, Guadalupe, Francuska)

Cilj ove društvene inovacije je podrška razvoja zajedničke vizije unapređenja vrednosti integrisanog ekosistema agrobiodiverziteta šume Guadalupe među lokalnim akterima. U tu svrhu, sprovedeno je više aktivnosti sa akterima društvene inovacije. Aktivnosti uključuju vežbu brzog određivanja opsega društvenih, tehničkih, ekoloških i institucionalnih ograničenja s kojima se susreću akteri društvene inovacije.

Najvažnija aktivnost je bila pisanje manifesta čija je svrha da obezbedi zajedničko shvatanje ciljeva. To je olakšalo održavanje dve radionice fokusirane na proizvodnju i zaštitu podstojnog sloja šume Guadalupe.

Source: SYAPROVAG

Za više informacija o Inovativnoj Akciji posetite <https://bit.ly/2SdDC8x> ili pogledajte video snimak (QR code).

7.

Evaluacija, revitalizacija i obnova Vaše društvene inovacije

S kakvim se izazovima suočavate ili biste se mogli suočiti tokom procene, revitalizacije ili obnove Vaše društvene inovacije?

Evaluacija i samoprocena

Razmislite i nastavite. Zapitajte se:

- Koliko Vam dobro ide? S kojim problemima ste se susreli?
- Da li se promenilo okruženje? Ako jeste, da li ste još potrebni? Ili jednostavno morate da prilagodite izjavu o misiji i aktivnosti kojima se bavite?
- Da li treba da proširite portfolio svojih aktivnosti?
- Da li ste stigli do mrtve tačke? Da li Vam je teško da nađete izlaz? Ako je odgovor da, pokušajte da nađete primere drugačijih ili sličnih društvenih inovacija i da pitate njihove aktere kako su napunili baterije i podigli se nakon završetka svojih borbi.

Kada se bavite evaluacijom i pokušavate da oživite i obnovite svoju društvenu inovaciju da biste je prilagodili svom trenutnom okruženju, preispitajte svoje ciljeve i prve korake. Preispitajte šta sada radite i identifikujte moguće nove probleme. Koje su glavne prepreke sada? Da li se one razlikuju od prepreka na početku društvene inovacije? Da li je Vaša Izjava o misiji još uvek validna? Ako imate poteškoće u vezi s procenom, nađite kritičkog prijatelja iz svoje mreže koji će Vam pomoći da sagledate šta ste učinili i dati predloge kako da napredujete.

Organizacija The Growing Club koristi postupak konstantnih povratnih informacija za sve kurseve koje sprovodi. Od toga profitiraju pojedinačne žene jer jasno vide svoj napredak, instruktori, jer odmah čuju o uticaju svog rada i organizacija generalno, jer se ovi podaci prikupljaju za godišnje izveštaje i prijave na tender za finansiranje. U leto 2018., organizacija The Growing Club je koristila 'Unite Plus' angažovanje preko Univerziteta u Lankasteru u cilju nadzora i procene.

Unite Plus se finansira iz Evropskog fonda za regionalni razvoj. On omogućava besplatni program za podršku poslovanju čiji je cilj obezbeđivanje dodatnih vrednosti i veština za preduzeća. Program okuplja mala i srednja preduzeća koja žele da razviju svoj kapacitet usvajanjem novih alata i tehnika pomoću studenata i absolvenata Univerziteta u Lankasteru i Univerziteta u centralnom Lankaširu koji traže angažovanje na visokokvalitetnim položajima u Lankaširu.

Studija je obuhvatala kvalitativna i kvantitativna istraživanja sa učesnicima i drugim zainteresovanim stranama u cilju identifikovanja početnih uticaja na društvo. Rezultati istraživanja su bili korisni za usmeravanje rada organizacije The Growing Club i za apliciranje kod finansijera kojima je stvaranje učinka prioritet.

Međutim, s obzirom na to da u tom momentu od osnivanja organizacije The Growing Club nije bilo prošlo ni dve godine, u planu je ponovno razmatranje izveštaja i naknadno istraživanje u 2020. godini. Biće ponovo ispitane žene iz prvog istraživanja pored novih ispitanika da bi se stekao bolji uvid u uticaj na društvo posle četiri godine. Taj postupak je značajan deo koraka konstantnog praćenja i procene u cilju provere prirodnog i poželjnog razvoja rada.

Empenta Artieda

Empenta Artieda predstavlja participatorni projekat koji se bavi depopulacijom udaljenog ruralnog područja u Aragonu, Španija, koji je pokrenut 2016. godine.

U prvoj fazi, od decembra 2016. do decembra 2017. godine, u okviru projekta Empenta Artieda pokrenuto je tri programa s fokusom na „Zaposlenje“, „Socijalizaciju“ i „Smeštaj“.

Druga faza je započeta 2018. godine, a cilj joj je bio da jača i širi tri programa pokrenuta prethodne godine kao i pokretanje programa „Briga“ čiji su koreni u početnom prepoznavanju potreba područja. Metodologija primenjena u ovoj fazi je proverena, dok je zadržana organizaciona struktura.

Empenta Artieda je obrazovni agent uključen u zajednicu. Na osnovu ove nove oblasti rada razvijeni su projekti „Starenje u sopstvenom selu“ i „Empenta chovenalla“. Pomenuta dva nova programa osmišljena su tako da omoguće učešće dva društvena sektora koji su odbijeni u prvoj fazi, naime mladi ljudi starosti između 12 i 20 godina i starije osobe. Cilj tih programa je razvoj omladinskog centra i organizacija događaja i aktivnosti za mlađe stanovnike sela u svrhu stvaranja osećaja pripadnosti.

Šta ste naučili?

Sada kad ste prošli svih 7 koraka, gde se po Vašem mišljenju trenutno nalazite u ovom procesu? Šta već imate i šta Vam još treba?

Tabela 1 (strana 31) sadrži kontrolnu listu za 7 koraka. Za svaki korak data su pitanja koja Vam pomažu u razmišljanju o napretku koji ste ostvarili. Kada popunite kontrolnu listu, imaćete osnovu za sagledavanje slabosti i prednosti društvene inovacije i onih stavki u koje treba da ulažete svoje vreme i resurse.

U toku razvoja svoje društvene inovacije, ponovo popunite kontrolnu listu i uporedite je s onom koju ste prethodno popunili. To je odlična vežba za praćenje sopstvenog napretka i proveru da li se još uvek nalazite na pravom putu.

Šta je sledeće?

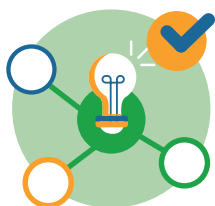

Pročitali ste uputstvo za društvene inovacije u praksi. Trebalo bi da možete da procenite gde se Vi i Vaše kolege nalazite u odnosu na sedam koraka do društvene inovacije. Kontrolna lista Vam služi kao alat za razmišljanje o napretku Vaše društvene inovacije.

Bićete svesni, ili ćete postati svesni da je razvoj društvene inovacije od početne ideje do održive aktivnosti ozbiljan poduhvat. Zato odvojite malo vremena da učite iz iskustava drugih. Pogledajte dodatne informacije koje smo Vam obezbedili u sledećem odeljku. Ako nastavite s razvojem Vaše društvene inovacije, nadamo se da ćemo još čuti o njoj!

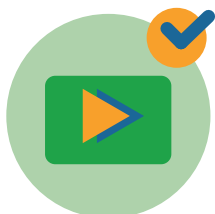
Izvori informacija i iskustva

Informacije o društvenim inovacijama i njihovoj implementaciji dostupne su na nekoliko mesta čiji se opis nalazi u nastavku.

Primeri društvenih inovacija

Skup primera društvenih inovacija sastavljen je pod naslovima Planiranje Inovativnih društvenih Akcija, Društvene inovacije u Planinskim predelima, Društvene inovacije na Balkanu, Pružanje ruralnih usluga i Opšti skup društvenih inovacija.

Video snimci lokalnih iskustava

Lokalni akteri su zabeležili ciljeve i iskustva sedam Inovativnih društvenih Akcija iz projekta SIMRA, u seriji kratkih participatornih video snimaka. Oni su dostupni na QR code Video snimci obuhvataju primere koji su navedeni u ovom vodiču – The Growing Club (Ujedinjeno Kraljevstvo), Norwegian Trekking Association, Norveška, Socijalni preduzetnici u Italiji i Agrobiodiverzitet šume u Guadalupe, Francuska.

Online kurs za obuku

Kursu o društvenim inovacijama možete da prisustvujete na platformi FutureLearn od Marta 2020. godine. Kursevi obuhvataju predavanja: Uvod u društvene inovacije, Društvene inovacije u praksi, D obroe prakse, Adaptivno upravljanje društvenim inovacijama u projektima, i druga predavanja.

Drugi dokumenti s informacijama i uputstva

Za detaljne informacije o pokazateljima pogledajte Uputstvo o inovativnim metodama za procenu društvenih inovacija i njihovog uticaja.

Dodatno postoje dve kratke brošure (policy briefs) koje obuhvataju preporuke za buduću podršku društvenim inovacijama na lokalnom, nacionalnom, Evropskom i međunarodnom nivou.

Svi SIMRA proizvodi i publikacije su dostupni na <https://bit.ly/37gQ3Vm>

Zapamtite ...

Ovde se radi o opštem vodiču za jednu osobu ili grupu članova zajednice koji su se spojili da bi pronašli rešenje za lokalni problem koji treba rešiti, a koji žele da ga reše putem društvene inovacije. Pri svakom koraku morate da se pridržavate relevantnih politika i propisa Vašeg regiona u pogledu dobijanja finansiranja ili dozvola u zavisnosti od zahteva Vaše društvene inovacije.

Autori ne preuzimaju odgovornost za zloupotrebu informacija sadržanih u vodiču ili bilo koju nastalu obavezu.

Tabela 1. Kontrolna lista.

Na osnovu sledećih pitanja, ocenite svoj napredak na skali od 1 do 10 gde 1 znači da projekat još nije počeo, a 10 označuje završetak.

Koraci

Bodovi

1. Početna faza

Identifikacija problema u zajednici

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Utvrdjivanje motivacije za podršku društvenoj inovaciji

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Pronalaženje mentora ili primere sličnih društvenih inovacija

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Sastavljanje tima kom verujete

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2. Sprovedite istraživanje i uključite zajednicu

Izrada konceptualne mape

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Do koje mere Vaša zajednica deli viziju Vašeg tima za društvenu inovaciju?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Izrada Izjave o misiji zajedničkih vrednosti

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3. Primena Vaše društvene inovacije: razvoj strategije/plana

Formiranje tima i odlučivanje o pravnom obliku (ukoliko je potrebno)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Razvoj strategije za sledeći period

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

4. Pronalaženje početnih i održivih resursa

Istraživanje i podnošenje zahteva za odgovarajuće male iznose bespovratnih sredstava

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Sprovođenje pilot projekta

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Odlučivanje o tome šta i kako treba meriti za pilot projekat

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Identifikacija raspoloživih resursa van finansijskih (npr. ko u Vašoj zajednici može da podrži društvenu inovaciju?)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5. Monitoring: Napredovanje, proboj i zadržavanje kontrole

Određivanje „zapisivača“

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Održavanje konstantne uključenosti zajednice putem redovnog traženja povratnih informacija

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Imenovanje Upravnog odbora

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Imenovanje knjigovođe

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Razvoj marketinške strategije u cilju vidljivosti u zajednici

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6. Organski rast Vaše društvene inovacije

Razvoj petogodišnjeg plana koji je fleksibilan, promenljiv i prilagodljiv u cilju prilagođavanja potrebama zajednice

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ponovno razmatranje Izjave o misiji zajedničkih vrednosti koju su izradili inovativni akteri i zajednica

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

7. Evaluacija, revitalizacija i obnova Vaše društvene inovacije

Koliko Vam dobro ide? S kojim problemima ste se susreli?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Da li se promenilo okruženje? Ako jeste, da li ste još potrebni? Ili jednostavno morate da prilagodite izjavu o misiji i aktivnosti kojima se bavite?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Da li treba da proširite portfolio svojih aktivnosti?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Da li ste stigli do mrtve tačke?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Da li Vam je teško da nađete izlaz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Da li ste ponovo razmatrali svoje ciljeve i prve korake?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Koliko Vam je koristan bio „kritički prijatelj“ tokom ovog procesa?	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Priznanja

Ovaj Vodič za društvene inovacije u praksi je nastao u saradnji dr Sofi Alkhaled i prof. Sare Džek u Školi menadžmenta Univerziteta u Lankasteru, odsek za Preduzetništvo i preduzetničke strategije (Lancaster Univeristy Management School, Department of Entrepreneurship and Startegy). Želimo da se zahvalimo svim SIMRA partnerima i timovima stručnjaka za društvene inovacije koji su svojim neprocenljivim ulaganjem doprineli izradi ovog Vodiča za praksu tokom ovog projekta u okviru naših godišnjih sastanaka i radionica.

Posebno se zahvaljujemo našoj instituciji, Školi menadžmenta Univerziteta u Lankasteru i svim partnerima koji su bili uključeni u razvoj radnog paketa za politiku i praksu: Kompaniji za ruralni razvoj (Rural Development Company, UK); Univerzitetu za prirodne resurse i prirodne nauke u Beču (University of Natural Resources and Life Sciences, Vienna, AT); Institutu za nauku James Hutton (James Hutton Institute, UK), Univerzitetu Wageningen (Wageningen University and Research, NL), Univerzitetu u Padovi (University of Padova, IT); Fakultetu u Pertu (Perth College); Mediteranskom agronomskom institutu u Zaragozi (Mediterranean Agronomic Institute of Zaragoza) i EUROMONTANI za čitanje nacрта, sakupljanje primera i izdavanje ovog praktičnog vodiča.

Literatura

Polman, N., Slee, B., Kluvánková, T., Dijkshoorn, M., Nijnik, M. and Gezik, V. 2017. Classification of Social Innovations for Marginalised Rural Areas. D2.1. Social Innovation in Marginalised Rural Areas (SIMRA), Report to the European Commission. str. 32.

Polman, N. and Dijkshoorn (ur.) (2019) Verdienmodellen natuurinclusieve landbouw. Wageningen Economic Research

Price, M., Miller, D.R., McKeen, M., Slee, W. and Nijnik, M. 2017. Categorisation of marginalised rural areas (MRAs). D3.1, Social Innovation in Marginalised Rural Areas (SIMRA), Report to the European Commission. str. 57.

[@simra_eu](https://twitter.com/simra_eu)

[@SIMRAeu](https://www.facebook.com/SIMRAeu)

[SIMRA project](https://www.linkedin.com/company/simra-project)

simra-h2020@iamz.ciheam.org

simra-h2020.eu